

Research Paper

Formulation of a Causal Model of a Successful Marriage Based on Personality Traits and Attachment Style With the Mediating Role of Self-Differentiation

Maryam Hajiloo¹, Mahmoud Goudarzi^{2*}, Hamzeh Ahmadian³

1.PhD candidate in Family Counseling, Sanandaj Branch, Islamic Azad University, Sanandaj, Iran

2.Assistant Professor, Counseling Department, Sanandaj Branch, Islamic Azad University, Sanandaj, Iran

3.Assistant Professor, Department of Psychology, Sanandaj Branch, Islamic Azad University, Sanandaj, Iran

Received: 2020/11/02

Revised: 2021/05/08

Accepted: 2021/07/18

Use your device to scan and read the article online

DOI:

10.30495/jpmm.2021.4715

Keywords:

Successful marriage, attachment styles, personality traits, self-differentiation.

Abstract

Introduction: Marriage is one of the most important events in life and most of us welcome this important event to start a family. Marriage is a good thing both in tradition and culture. This study aims to present a causal model of a successful marriage based on attachment styles, personality traits mediated by differentiation.

Methods: The sample size of 500 couples from Khoy city couples was selected by available methods and considering the inclusion criteria. Research data were collected using the Questionnaire of Attachment Styles, Personality Traits, Differentiation, Family Function, and Marital Satisfaction and analyzed using structural equations.

Findings: Findings indicate that the most direct effect on successful marriage is differentiation by affectivity with 0.379 and the least effect is extraversion with -0.266. If a person has a high degree of differentiation or learns to improve it, even if he / she has inconsistent personality traits, he / she will accept and manage it. Is created. While maintaining individuality, couples achieve the desired "being" in a successful marriage.

Citation: Hajiloo M, Goudarzi M, Ahmadian H. Formulation of a Causal Model of a Successful Marriage Based on Personality Traits and Attachment Style With the Mediating Role of Self-Differentiation. Quarterly Journal of Women and Society. 2021; 12 (43): 42- 54.

***Corresponding author:** Mahmoud Goudarzi

Address: Assistant Professor, Counseling Department, Sanandaj Branch, Islamic Azad University, Sanandaj, Iran

Tell: 09124718916

Email: mg.sauc@gmail.com

Extended Abstract

Introduction

Lack of knowledge of the right goals, basic and effective criteria in marriage, lack of a good and reliable source in premarital education in the current society has also helped us to witness many unsuccessful marriages. Successful marriage is an ideal goal for those who enter into this relationship. Today, due to the change in the methods of choosing a spouse and new patterns of marriage from the traditional to the modern form, the functioning of the family is also affected by this and it seems that the function of the family in these marriages is also different. Complementary performance between husband and wife and the quality of the two-way relationship are two factors that determine the level of life satisfaction and marital adjustment and are themselves a key factor for the harmonious functioning of the family. Another criterion that should be considered in a successful marriage is a criterion such as the personality traits of the couple that each of them first starts awareness of their characteristics and knows who will be compatible with what characteristics. Another important criterion that should be considered during marriage and marriage in order to "not" is the sense of security and safety that couples receive from each other and seek to obtain. This criterion can be understood and explained in scientific sources from the level of attachment and its study. Attachment style is one of the most important factors in interpersonal interactions that is formed in childhood and continues at later ages according to the environment in which it has evolved. The concept of differentiation is the basis of Bowen's theory. And the basis of Bowen's theory of the emotional system is based on the concept of self-separation. Increasing divorce rates and their effects on families necessitate solutions to prevent divorce. Finding ways to prevent divorce deserves attention. Instead of intervening in divorce problems, researchers and therapists should focus on preventing problems in marriage.

Methods

The design of the present study is of the correlation type in which the hypothetical relationships between the variables of the research model were investigated using structural equation modeling. First, the structural relationships of latent exogenous and endogenous structures in the model and the development of a causal model for successful marriage were investigated. The statistical population of this study included 500 couples from Khoy city families who were selected by availability and considering the inclusion criteria. Inclusion criteria included: marriage life of 3 to 10 years, having at least one child, family performance and marital satisfaction were desirable (to measure a successful marriage, a high score combination in performance and marital satisfaction was considered). The research instruments included: Family Performance Questionnaire, Enrich Marital Satisfaction Questionnaire, Neo Questionnaire, Attachment Styles Questionnaire, and Self-Differentiation Questionnaire.

Findings

The final sample size of the present study, after screening the data and discarding incomplete and distorted questionnaires, was 500 pairs and a total of 1000 people. The age of the sample was 30 to 50 years and the number of children was at least one child, education was at least a diploma and their job was a staff (military and cultural). The average number of participants in the present study is approximately 6.5 years with a standard deviation of 2 units. The study of correlation matrices in this study indicates that the coefficients between the variables are not higher than 0.60, the highest correlation coefficient is 0.57. Therefore, there is no possibility of alignment between variables. To further confirm the existence of this assumption, two tolerance indices and VIF were used. Values above 10 for the VIF index and values less than 0.1 for the tolerance index indicate the presence of alignment in the data (30). All numbers related to tolerance index and VIF index are different from the standard values of these two indices, so the presence

of alignment in the data is rejected and the default of non-alignment in the data is confirmed. The direct effect of the three personality traits of experience, pleasure, and conscientiousness on differentiation is significant. Also, the indirect effect of the personality traits of psychosis, empiricism, pleasure, conscientiousness, and anxiety on a successful marriage through differentiation is significant, but the indirect effect of avoidance and extraversion Successful marriage through differentiation is not meaningful. The amount of variance explained by the main endogenous variable of the model, ie successful marriage through the structures of personality traits, attachment, and differentiation, is 0.34, ie about 34% of the variance of the main dependent variable is explained by the model variables and 66% of the variance is explained by Variables outside the model are related. Also, 0.50 of the variance of the differentiation construct is explained through the main exogenous constructs of the model, namely the five personality traits and attachment (avoidance and anxiety structures). All fit indices in the three groups of indices related to absolute, adaptive, and economical (economic) fit are in the acceptable range and therefore the fit of the assumed research model is confirmed.

Discussion

Considering the fit of the developed model in all three indicators of absolute, comparative and economical, it can be said that the differentiation variable is important as a mediating variable of the model and the direct effect on successful marriage is obtained with the maximum effect. These findings are consistent with research findings (18,19, 20). People who successfully achieve their differentiation are able to free themselves from emotional attachment to their families. Without severing ties with family members. In a successful marriage, such people, when they enter into a marriage with a new person separate from their family of origin, maintain their emotional and real ties with their family of origin while being able to establish an intimate and effective relationship with him. This gives the source family the support of the

destination family in both couples. At the same time, the members of the family of origin also receive the new person with full readiness. The present study showed that differentiation is the best factor for accepting the personality traits and attachment styles of oneself and one's spouse for a successful marriage and the continuation of the marital relationship.

Conclusion

In general, if a person has a high degree of differentiation, even in the case of inconsistent characteristics, he deals with acceptance and management and instead of getting stuck in changing himself or the other party, he spends all his energy on solving the problem of married life. Problem solving and gender role play, mutual respect, behavioral control in critical situations will be the teachings of this model so that the person to move and act as a team, even if the avoidant or anxious personality is insecure. Something that is successful in systemic and structured family therapy of marriage goals. Individuals achieve unity and continuity of marriage while maintaining individuality and respect and having it important.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

All subjects full fill the informed consent.

Funding

No funding.

Authors' contributions

Design and conceptualization: Maryam Hajiloo, Mahmoud Goudarzi, Hamzeh Ahmadian.

Methodology and data analysis: Hamzeh Ahmadian.

Supervision and final writing: Mahmoud Goudarzi.

Conflicts of interest

The authors declared no conflict of interest.

مقاله پژوهشی

تدوین مدل علی ازدواج موفق براساس سبک های دلبستگی و ویژگیهای شخصیتی با نقش واسطه ای تمایزیافتگی

مریم حاجیلو، محمود گودرزی^{۱*}، حمزه احمدیان^۲

۱. دانشجوی دکترای تخصصی، مشاوره خانواده، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران

۲. استادیار، گروه مشاوره، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران

۳. استادیار، گروه روانشناسی، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران

چکیده

هدف: ازدواج به عنوان یکی از رویدادهای مهم زندگی است که بیشتر ما برای تشکیل خانواده از این رویداد مهم استقبال میکنیم ازدواج چه در سنت و چه در فرهنگ امری پسندیده و نیکوست. هدف پژوهش حاضر ارائه مدل علی ازدواج موفق بر اساس سبکهای دلبستگی، ویژگیهای شخصیتی با میانجیگری تمایزیافتگی می باشد.

روش: حجم نمونه‌ای برابر ۵۰۰ زوج از زوجین شهرستان خوی به شیوه در دسترس و با لحاظ نمودن ملاک های ورود به پژوهش انتخاب شدند. داده های پژوهش با استفاده از پرسشنامه سبکهای دلبستگی، ویژگیهای شخصیتی، تمایزیافتگی، عملکرد خانواده و رضایت زناشویی جمع آوری و با استفاده از معادلات ساختاری مورد تجزیه تحلیل قرار گرفت

یافته‌ها: یافته‌ها حاکی از آن است که بیشترین تأثیر مستقیم بر ازدواج موفق از سوی تمایزیافتگی با تأثیرپذیری ۰/۳۷۹ می باشد و کمترین میزان تأثیرپذیری نیز برون گرایی با میزان ۰/۲۶۶- می باشد. که اگر فرد دارای تمایزیافتگی بالایی باشد یا بیاموزد آن را ارتقاء بخشد، حتی در صورت داشتن ویژگیهای شخصیتی ناهمخوان نیز با پذیرش و مدیریت برخورد نموده به جای گیرکردن در تغییر خود یا طرف مقابل تمام انرژی خود را صرف حل مسئله زندگی زناشویی کرده و دلبستگی ایمن زوجی ایجاد می شود. در عین حفظ فردیت، زوج به "ماشدن" مطلوب در ازدواجی موفق می رسند.

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۸/۱۲

تاریخ داوری: ۱۴۰۰/۰۲/۱۸

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۴/۲۷

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

DOI: 10.30495/jpmm.2021.4715

واژه‌های کلیدی:

ازدواج موفق، سبکهای دلبستگی، ویژگیهای، شخصیت، تمایزیافتگی.

* نویسنده مسئول: محمود گودرزی

نشانی: استادیار گروه مشاوره، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران

تلفن: ۰۹۱۲۴۷۱۸۹۱۶

پست الکترونیکی: mg.sauc@gmail.com

مقدمه

عدم آگاهی از اهداف صحیح، معیارهای اساسی و مؤثر در ازدواج، عدم وجود منبعی خوب و قابل اعتماد در آموزش پیش از ازدواج در جامعه کنونی دست‌به‌دست هم داده تا ازدواج‌های ناموفق زیادی را شاهد باشیم (1). ازدواج موفق با مفهوم کیفیت رابطه زناشویی در ارتباط است. زوج‌های موفق، کیفیت رابطه زناشویی خود را در سطح بسیار بالا توصیف می‌نمایند (2). کیفیت رابطه زناشویی بین دو فرد، کارکرد آتی خانواده را تعیین می‌کند و زیربنای سلامت روانی و جسمانی اعضای آن را شکل می‌دهد (3). ازدواج موفق به‌عنوان هدفی آرمانی برای کسانی محسوب می‌شود، که به این رابطه تن می‌دهند (4). امروزه با توجه به تغییر شیوه‌های همسرگزینی و الگوهای نوین ازدواج از شکل سنتی به مدرن کارکرد خانواده نیز از این امر تأثیر می‌پذیرد و به نظر می‌رسد کارکرد خانواده در این ازدواج‌ها نیز متفاوت می‌باشد (5). خانواده بافت سالمی برای رشد و اصلاح است و وظیفه اصلی آن حمایت از فردیت یابی و درعین حال ایجاد حس تعلق در بین اعضا است. در واقع هر شخص در ماتریس اجتماعی خانواده متولد می‌شود و پرورش می‌یابد و تنها در این چهارچوب تجربی است که فرد بالغ می‌شود و به ثبات می‌رسد. مینوچین ویژگی‌هایی را برای خانواده‌های با کارکرد بد برشمرده که عبارتند از: خانواده به هم تنیده، خانواده‌های گسسته، خانواده‌های برخوردار از یک مرد حاشیه‌ای، خانواده‌هایی که والدین با هم ارتباط عاطفی ندارند و در نهایت خانواده‌هایی با والدین کم سن و جوان. اما نکته کلیدی با توجه به ویژگی‌های نامبرده از خانواده‌های با کارکرد مطلوب و نامطلوب خودنمایی می‌کند عملکرد تکمیلی بین زن و شوهری برای جور شدن و کیفیت رابطه دو سویه - دو جانبه - آنهاست (6). عملکرد تکمیلی بین زن و شوهری و کیفیت رابطه دو سویه، دو عاملی هستند که میزان رضایت از زندگی و سازگاری زناشویی را تعیین می‌کنند و خود عامل کلیدی برای عملکرد هماهنگ خانواده هستند (7). الگوی مک مستر، در مورد ارزیابی عملکرد خانواده، بر رویکرد سیستمی استوار است که در آن ساختار، چگونگی سازمان‌دهی و الگوهای تبادلی خانواده مورد بررسی قرار می‌گیرد. اصول بنیادی این الگو عبارت است از: ارتباط بین بخش‌ها و اجزای خانواده با یکدیگر، قابل‌درک نبودن یک جزء جدای از سایر اجزای خانواده، نقش مهم ساختار و الگوهای تعاملی خانواده در تعیین و شکل‌دهی رفتار اعضای خانواده و این که کارکرد خانواده، چیزی است بیش از کارکرد مجموع اجزای آن (8). الگوی مک مستر، عملکرد خانواده را در سه دسته وظایف بنیادی (شامل موارد فطری و ذاتی چون تدارک غذا و سرپناه، مهرورزی، عاطفه و)، وظایف رشدی (شامل مسائل مربوط به رشد فردی چون نوزادی، کودکی و مسائل مربوط به مراحل خانواده چون ازدواج اول، اولین بارداری، تولد اولین فرزند) و رویدادهای مخاطره‌آمیز (شامل بحران‌های مربوط به بیماری، تصادف، بیکاری و...) دسته‌بندی می‌نمایند. طبق الگوی مک مستر، ابعاد مهم عملکرد خانواده، عبارتند از: حل مسئله، ارتباط، نقش‌ها، پاسخ‌دهی عاطفی، آمیزش عاطفی و کنترل رفتار (9). تمام خانواده‌های دارای عملکرد ضعیف، در زمینه‌ی موضوعات عاطفی مشکل داشته و اغلب از طی فرایند حل مسئله عاجزند، در این خانواده‌ها، ارتباطات نادیده گرفته شده و یا فاقد صلاحیت

است، تخصیص و پاسخ‌دهی نقش، مشخص و واضح نیست، گستره‌ای واکنش‌های هیجانی، محدود بوده، کمیت و کیفیت این واکنش‌ها، متناسب با بافت و محیط، غیرعادی است، درعین حال، اعضای خانواده به یکدیگر علاقه‌ای نداشته و در مورد یکدیگر، اقدام به سرمایه‌گذاری عاطفی نمی‌کنند، آنچه مینوچین از آن تحت عنوان خانواده‌های گسسته نام می‌برد (10). بنابراین میتوان گفت خانواده‌ای که با ازدواج موفق شکل گرفته باشد شامل ویژگیهای خانواده سالم خواهد بود به جای بیان این که خشت اول چون نهد معمار کج تا ثریا می رود دیوار کج بهتر است بگویم خشت اول چون نهد معمار راست تا ثریا می رود دیوار راست. در ایجاد چنین فضا و امکانی برای افرادی که قصد ازدواج دارند و بخصوص ازدواج موفق قطعاً پژوهش و تحقیق بسیار مهم و حیاتی می‌باشد. در تحقیقات پیشین که (11) در این زمینه همچون ارائه الگویی از ازدواج موفق که کسب مهارت‌های زوجی جدید، قدردانی از همسر، شفاف بودن امور مالی، تربیت فرزند، تفریحات مشترک، عشق و دوست داشتن و رضایت جنسی از عوامل زمینه‌ای مؤثر بر ازدواج موفق می‌باشند. و در تحقیقی که (12) به بررسی نقش خودآگاهی هیجانی و خودکارآمدی بر ازدواج موفق پرداختند که بین خودکارآمدی و خودآگاهی هیجانی با ازدواج موفق ارتباط مثبت و معنادار وجود دارد و یا در تحقیق دیگری (13) شناسایی و اندازه‌گیری شاخص‌های ازدواج موفق که شاخص‌های ازدواج موفق در چهار مقوله اصلی و ۱۸ زیرمقوله شناسایی و مورد تأیید واقع شدند. هم چنین در تحقیقی (14) فراترکیب پژوهش‌های پیشین در راستای دستیابی به مؤلفه‌های ازدواج موفق در ایران انجام دادند که ۲۲ مفهوم و ۹۷ مقوله به عنوان عوامل مؤثر بر ازدواج موفق ایرانی شناسایی شد.

از دیگر معیارهایی که در ازدواج موفق مورد بررسی باید قرار بگیرد معیاری همچون ویژگی‌های شخصیتی زوجین است که هرکدام ابتدا آگاهی را از ویژگی‌های خود شروع کرده و بدانند چه کسی با چه ویژگی‌های با او سازگار و موافق خواهد بود (9). شخصیت الگوی نسبتاً پایدار صفات، گرایش‌ها، یا ویژگی‌هایی تعریف می‌شود که تا اندازه‌ای به رفتار افراد تداوم می‌بخشد (15). به‌طور اختصاصی‌تر، شخصیت، از صفات یا گرایش‌هایی تشکیل می‌شود که به تفاوت‌های فردی در رفتار، ثبات رفتار در طول زمان، و تداوم رفتار در موقعیت‌های گوناگون می‌انجامد (16). این صفت می‌تواند منحصربه‌فرد باشد، در برخی گروه‌ها مشترک باشد، یا کل اعضای گونه در آن سهیم باشند، ولی الگوهای آن‌ها در هر فرد متفاوت است. بنابراین، هرکس با اینکه به طریقی شبیه دیگران است، شخصیت منحصربه‌فرد دارد (17).

(18) در بررسی تأثیر ویژگی‌های شخصیتی بر رابطه کوتاه مدت یا رابطه زوجی دائمی به این نتیجه رسیدند که نمرات بسیار بالا در سنجش ویژگی‌های شخصیتی در رابطه زوجی دائمی تأثیر منفی ولی در رابطه کوتاه مدت تأثیر خنثی می‌تواند داشته باشد. (19) به بررسی رابطه بهزیستی روان شناختی، ویژگی‌های پنج‌گانه شخصیتی و سبک‌های مقابله‌ای با خلاقیت هیجانی دانشجویان پرداخت که یافته‌ها بین برون‌گرایی، انعطاف‌پذیری و مسئولیت‌پذیری با خلاقیت هیجانی دانشجویان رابطه مثبت معنی‌داری را نشان داد.

معنی‌دار منفی دارد و در تحقیقی دیگر (16) به بررسی رابطه‌ی تمایز‌یافتگی خود با رضایت‌مندی و پرخاشگری زوجین پرداخت که بین میزان تمایز‌یافتگی خود و میزان پرخاشگری زوجین رابطه‌ی منفی معنادار وجود داشت.

بر اساس آمارهای سازمان ثبت‌احوال، تعداد ازدواج‌های ثبت‌شده در سال ۱۳۹۸ نسبت به سال قبل (۱۶ هزار مورد) کاهش داشته است. بر اساس همین آمار، در سال ۱۳۹۷، بالغ بر ۵۹۹ هزار مورد ازدواج و تعداد ۲۰۵ هزار طلاق ثبت‌شده در یک سال، به ۲۹ درصد رسیده است بالاترین آمار در تاریخ ثبت‌احوال ایران از سال ۱۳۴۴ تاکنون می‌باشد (27). افزایش آمار طلاق و آثار آن روی خانواده‌ها ضرورت ارائه راهکارهای جلوگیری از طلاق را باعث می‌شود (28). یافتن روش‌هایی برای پیشگیری از طلاق شایسته‌ی توجه است. به‌جای مداخلات ناشی از مشکلات طلاق، محققان و درمانگران باید بر روی پیشگیری از مشکلات در ازدواج تأکید کنند (31) از آنجایی که طلاق تأثیرات منفی شدیدی در روابط انسانی دارد، اما همه محققان اکثراً به دلایل طلاق پرداخته‌اند اما ریشه طلاق از پیوند زناشویی و این پیوند هم از انتخاب دختر و پسر برای ازدواج تشکیل می‌شود که به نظر می‌رسد به‌طور منسجم به آن پرداخته نشده است. بنابراین حل و پیشگیری از طلاق را بهتر است از انتخاب دختر و پسر شروع کرد که برای ازدواج موفق اقدام کنند. همچنین خلاء پژوهشی در بررسی رابطه ویژگی‌های شخصیتی با ازدواج موفق و رابطه دلبستگی با ازدواج موفق و رابطه تمایز‌یافتگی با ازدواج موفق کاملاً مشهود و نمایان بود بخصوص مدلی تدوین شده به صورت مبسوط که کل ازدواج موفق را بدون دستکاری ویژگی‌های شخصیتی با قابل پذیرش کردن آنها توسط تمایز‌یافتگی باشد، نبود. بنابراین در پژوهش حاضر در صدد بررسی این مسئله هستیم که ویژگی‌های شخصی، سبک‌های دلبستگی با نقش میانجی تمایز‌یافتگی آیا می‌تواند ازدواج موفق را تبیین نماید؟ و به عبارتی آیا مدل مفهومی پژوهش با مدل تجربی برازش دارد؟

روش تحقیق

طرح پژوهش حاضر از نوع هیستگرافی است که در چارچوب آن، روابط مفروض میان متغیرهای مدل پژوهش، با استفاده از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری مورد بررسی قرار گرفت. نخست به بررسی روابط ساختاری سازه‌های نهان برون‌زاد و درون‌زاد موجود در مدل و تدوین مدلی علی برای ازدواج موفق پرداخته شد. جامعه آماری این پژوهش شامل ۵۰۰ زوج از خانواده‌های شهرستان خوی به‌صورت در دسترس و با لحاظ نمودن ملاک‌های ورود به پژوهش انتخاب شدند. ملاک‌های ورود به پژوهش شامل: عمر ازدواج ۳ تا ۱۰ سال، دارای حداقل یک فرزند، عملکرد خانواده و رضایت زناشویی مطلوب بود (جهت سنجش ازدواج موفق ترکیب نمره بالا در عملکرد و رضایت زناشویی لحاظ گردیده است). ابزار پژوهش شامل: پرسشنامه عملکرد خانواده، پرسشنامه ای ۶۰ سوالی است که برای سنجش عملکرد خانواده توسط Epstein, Baldwin and Bishab در سال 1998 بر اساس الگوی مک مستر تدوین شده است (31). این آزمون دارای شش خرده‌مقیاس حل مسئله، ارتباط، نقش، پاسخگویی عاطفی، آمیختگی

معیار مهم دیگری که در طول ازدواج و زوجیت باهدف "ماشدن" باید بررسی شود احساس ایمن و امنیتی که زوجین از همدیگر می‌گیرند و به دنبال آن هستند که بگیرند این معیار در منابع علمی از سطح دلبستگی و بررسی آن قابل فهم و توضیح می‌باشد. سبک دلبستگی یکی از مهم‌ترین عوامل مؤثر در تعاملات بین فردی است که در دوران کودکی فرد شکل گرفته و با توجه به محیطی که در آن تحول یافته است، در سنین بعدی ادامه می‌یابد (20). دل‌بستگی یک واژه‌ی روان‌شناختی است که این پدیده روانی یکی از عوامل عمده در تحول اجتماعی و عاطفی کودک محسوب می‌گردد (29). همچنین دلبستگی کودک به مادر نتایج طولانی‌مدت را به دنبال دارد و شالوده‌ی روابط بعدی کودک با والدین و مناسبات عاطفی و اجتماعی او را بنا می‌کند. Bowlby معتقد است که دلبستگی در طول زمان دارای ثبات نسبی است، به این معنی که نحوه‌ی روابط بعدی فرد را با همسالان، دوستان هم‌جنس و غیر هم‌جنس پیش‌بینی می‌کند و در رشد سالم و تأمین بهداشت روانی فرد اهمیت ویژه‌ای دارد (21). به عبارت دیگر فرد تا چه حد قادر است از ابزار رفتارهایی که به‌طور خودکار از هیجان ناشی می‌شوند اجتناب کند (22). در تحقیق (23) به ارزیابی رابطه بین دلبستگی ناایمن بزرگسالان (اضطراب و اجتناب) و رضایت از رابطه که فراتحلیلی از رابطه حامی و شریک زندگی بود.

انجام دادند که بین دلبستگی ناایمن و رضایت زناشویی ارتباط منفی یافتند و تاثیر حمایتی در ارتباط با شریک زندگی قوی تر می‌نمود. همچنین تحقیقات (24) سبک‌های دلبستگی به عنوان پیش‌بینی کننده همدلی به صورت خود گزارشی از دانشجویان پزشکی جدید ورود بود که یافته‌ها نشان داد سبک‌های دلبستگی دانشجویان پزشکی به همدلی خود ارزیابی شده، بیش از تأثیرات جنسیت و اختلاف سنی مربوط است.

با توجه به جامعه و فرهنگ و ساختار خانواده کنونی آیا هر فرد توانایی انتخاب و تداوم رابطه مستقل و سازنده با انتخاب خود را دارد یا خانواده می‌داند وی با ساختار خانواده برهم تنیده به او این اجازه را خواهد داد؟ در کل آیا فرد به سطحی از تمایز‌یافتگی رسیده است که ویژگی‌های شخصیتی خود را پذیرفته و به احساس ایمنی و بادلبستگی ایمن وارد زوجیت شود؟ میزان تمایز‌یافتگی بیانگر آن است که یک فرد تا چه اندازه می‌تواند بین فرآیند‌های عقلانی و هیجانی که تجربه میکند تمایز قائل شود (25). تمایز‌یافتگی از نظر بوئن نوعی نظام عاطفی بر ساختار خانواده حاکم است که قابلیت انتقال بین نسلی دارد و سلامت روانی فرد در گرو سطح تمایز و جدایی وی از این نظام است. نظریه بوئن نقش مهمی در زمینه رشد نظری و کار بالینی خانواده‌درمانی داشته است (20). مفهوم تمایز‌یافتگی اساس نظریه بوئن است از نظر وی افراد با سطح تمایز‌یافتگی بالا از لحاظ عاطفی به دیگران شدیداً وابسته نیستند و ضرورتی برای بریدن از دیگران هم ندارند و از لحاظ احساسی و فکری دارای «وضعیت خود» متعادل هستند و نیاز به تأیید یا رد دیگران ندارند به‌طور کلی زیربنا و پایه نظریه نظام عاطفی بوئن درمانی بر اساس مفهوم تفکیک خویشتن قرار دارد در زمینه تمایز‌یافتگی (26) بررسی نقش تمایز‌یافتگی خود و فرسودگی شغلی در پیش‌بینی طلاق عاطفی انجام دادند که طلاق عاطفی با تمایز‌یافتگی همبستگی

سازه با استفاده از تحلیل عاملی تاییدی استفاده شد. همه ضرایب مسیر از حداقل معیار لازم یعنی $0/30$ برخوردار بودند.

برای سنجش ویژگی های شخصیتی از فرم کوتاه پرسشنامه نئو استفاده شد. این پرسشنامه از 60 گویه بر اساس مقیاس لیکرت (از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم) تهیه شده است که هر 12 گویه ی آن یکی از پنج عامل بزرگ شخصیت (روان نژندی، برونگرایی، پذیرا بودن، خوشایندی، و وظیفه شناسی) را می سنجد. نمره گذاری عامل ها از صفر تا چهار صورت می گیرد. دامنه نمره یک فرد از صفر تا 48 برای هر عامل قرار می گیرد. این پرسشنامه نمره کل ندارد. مک کری و کاستا در تحقیقی که برای تجدید نظر در پرسشنامه انجام دادند آن را روی 1492 نفر اجرا کردند. ضرایب حاصل از همسانی درونی این پرسش نامه با آلفای کرونباخ بین $0/54$ و $0/79$ به دست آمده است. در تحقیق حاضر نیز جهت تعیین میزان پایایی پرسشنامه ویژگی های شخصیتی نئو از آزمون آلفای کرونباخ استفاده شد. نتایج این آزمون برای همه مقادیر آلفای کرونباخ بیشتر از مقدار معیار مورد قبول یعنی $0/70$ است. بنابراین پایایی ابعاد پنج گانه پرسشنامه ویژگی های شخصیتی تایید می شود. برای سنجش پرسشنامه سبک های دلبستگی که مقیاس مشتمل بر 36 گویه می باشد که از طریق علامت گذاری روی یک مقیاس 5 درجه ای (از نوع لیکرت) که از به هیچ وجه با خصوصیات من تطابق ندارد = 1 ، تا کاملاً با خصوصیات من تطابق دارد = 5 تشکیل می گردد، سنجیده می شود. دارای 2 زیر مقیاس اجتناب و اضطراب است، در پژوهش حاضر جهت تعیین پایایی پرسشنامه از روش آلفای کرونباخ استفاده شد. ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه $0/729$ برای خرده مقیاس اجتناب $0/733$ و برای خرده مقیاس اضطراب $0/758$ بدست آمد که مقدار قابل قبولی محسوب می شوند و پایایی پرسشنامه دلبستگی مورد تایید قرار گرفت. در پژوهش حاضر برای تعیین روایی سازه از تحلیل عاملی تاییدی استفاده شد که همه بارهای عاملی در سطح $0/1$ معنادار هستند.

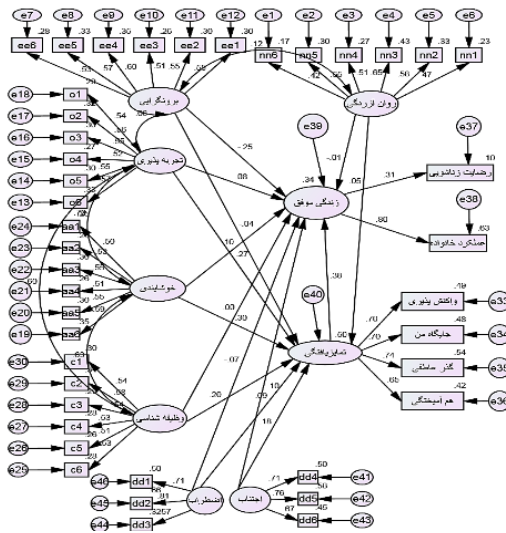
برای سنجش از پرسشنامه تمایز یافتگی خود که توسط Skorn and Dundee، در سال 1998 تهیه شده است، استفاده شد. این پرسشنامه برآوردی از میزان تمایز یافتگی فرد یا میزان توانایی فرد در تفکیک فرآیندهای عقلانی و احساسی از یکدیگر را به دست می دهد. این پرسشنامه 45 سوال دارد که در مقیاس 6 درجه ای لیکرت از کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم درجه بندی شده است. حداقل نمره ممکن برای یک فرد برابر 45 و حداکثر نمره ممکن برای یک فرد برابر 270 است. در پژوهش Askiane (2003) آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه برابر $0/81$ به دست آمد. در تحقیق حاضر برای تعیین پایایی پرسشنامه تمایز یافتگی از روش آلفای کرونباخ استفاده شد. میزان ضریب پایایی کل آزمون برابر $0/855$ بوده و با توجه به معیار آن که $0/70$ است، یک مقدار بسیار قابل قبول محسوب می شود اما مقدار ضریب پایایی خرده مقیاس های آن حدوداً برابر $0/60$ هستند. با توجه به اینکه این مقادیر با مقادیر گزارش شده در تحقیقات داخلی که در زمینه هنجاریابی این پرسشنامه انجام شده بودند همخوانی دارند برای نمونه (5) بنابراین پایایی خرده مقیاس های پرسشنامه نیز مورد تایید قرار می گیرد. میزان بارهای عاملی ابعاد تمایز یافتگی (واکنش پذیری، جایگاه من، گذر

عاطفی، کنترل رفتار و یک نمره به عنوان کارکرد کلی می باشد. تمام هفت مقیاس درونی آن همسانی درونی قابل توجهی دارند (آلفای کرونباخ $0/72$ تا $0/92$) اعتبار و بازآزمایی آن در عرض یک هفته خشنودی بخش بود ($0/66$ تا $0/76$). در پژوهش Malik Khosravi (2003) بین خرده مقیاس های آن آلفای کرونباخ $0/51$ تا $0/94$ به دست آمد و همچنین بین تمام خرده مقیاسها و عملکرد کلی خانواده همبستگی $0/47$ تا $0/97$ به دست آمد (30). در تحقیق حاضر فقط از مقیاس کارکرد کلی ارزیابی خانواده استفاده شد. این مقیاس درای 12 سوال در طیف لیکرت چهار گزینه ای (کاملاً موافق، موافق، مخالف، کاملاً مخالف) است و نمره گذاری هر سوال به ترتیب از 4 تا 1 صورت می گیرد. حداقل نمره 12 و حداکثر نمره پرسشنامه 48 است. از روش آلفای کرونباخ جهت تعیین پایایی مقیاس ارزیابی کلی خانواده استفاده شد. نتیجه آلفای کرونباخ برابر $0/708$ شد و با توجه به اینکه بیشتر از معیار لازم یعنی $0/70$ است لذا پایایی پرسشنامه مورد تایید قرار می گیرد. برای تعیین روایی مقیاس ارزیابی خانواده از تحلیل عاملی تاییدی استفاده شد. همه گویه ها از ضریب مسیر مطلوبی برخوردار هستند و مشاهده گردید همه سوالات با سازه ارزیابی کارکرد کلی خانواده دارای ضریب مسیر قابل قبول و معناداری هستند (29).

پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ فرم 47 سؤالی آن توسط Olson (1998) تهیه شد شامل 12 مقیاس است که عبارتند از: پاسخ قراردادی، خشنودی زناشویی، مسایل شخصیتی، ارتباط زناشویی، حل تعارض، نظارت مالی، فعالیت های مربوط به اوقات فراغت، روابط جنسی، ازدواج و فرزندان، بستگان و دوستان، نقش های مساوات طلبی و جهت گیری عقیدتی ساخته شده است. این ابزار به صورت پنج گزینه ای (که در اصل یک التفات سنج از نوع لیکرت است) در نظر گرفته شده است (کاملاً موافق، موافق، نه موافق و نه مخالف، مخالف، کاملاً مخالف)، که به هریک از یک تا پنج امتیاز داده می شود. بنابراین حداقل نمرات این پرسشنامه برابر 47 و حداکثر نمره پرسشنامه برابر 235 خواهد بود. ضریب آلفای «پرسش نامه انریچ» در گزارش Olson, Forineru Drakeman (1989)، برای خرده مقیاس های تحریف آرمانی، خشنودی زناشویی، مسایل شخصیتی، ارتباط، حل تعارض، مدیریت مالی، فعالیت های اوقات فراغت، رابطه جنسی، فرزندان و فرزندپروری، خانواده و دوستان، نقش های مساوات طلبی به ترتیب از این قرار است: $0/90$ ، $0/81$ ، $0/73$ ، $0/68$ ، $0/75$ ، $0/74$ ، $0/76$ ، $0/48$ ، $0/77$ ، $0/72$ ، $0/71$. ضریب آلفای خرده مقیاس های انریچ در چندین تحقیق متفاوت از $0/68$ (برای نقش های مساوات طلبی) تا $0/86$ (برای خشنودی زناشویی) با میانگین $0/79$ بوده است. اعتبار بازآزمایی پرسش نامه در فاصله 4 هفته بین $0/77$ (برای فعالیت های اوقات فراغت) تا $0/92$ (برای روابط جنسی و تحریف آرمانی) با میانگین $0/86$ بوده است. در کشور ما اولین بار Soleimani (1986)، همبستگی درونی آزمون را برای فرم بلند $0/93$ و برای فرم کوتاه $0/95$ محاسبه و گزارش کرده است. در تحقیق حاضر برای تعیین پایایی پرسشنامه رضایت زناشویی از روش آلفای کرونباخ استفاده شد. نتایج حاصل از این آزمون نشان داد که میزان پایایی کل پرسشنامه برابر $0/714$ است. برای تعیین روایی پرسشنامه رضایت زناشویی از روایی

برای شاخص VIF و مقادیر کوچکتر از ۰/۱ برای شاخص تحمل نشان دهنده وجود هم خطی در داده ها است (30).

پس از بررسی و تایید وجود مفروضه های مدل یابی معادلات ساختاری، مدل مفروض پژوهش به شرح زیر مورد برازش قرار گرفت:

شکل (۱) مدل مفروض پژوهش

طبق داده های شکل (۱)، اغلب ضرایب بجز اثر مستقیم ویژگی های شخصیتی روان آزردهی بر ازدواج موفق و تمایز یافتگی معنادار هستند. جدول زیر ضرایب مسیر و معناداری آنها را برای اثرات مستقیم، غیر مستقیم و کل نشان می دهد. ضرایب مستقیم میزان تاثیر یک سازه بر سازه دیگر را نشان می دهد. ضرایب غیرمستقیم میزان تاثیر یک سازه را بر سازه دیگر از طریق یک سازه سوم نشان می دهد و ضرایب کل نیز از جمع ضرایب مستقیم و غیرمستقیم تشکیل می شوند و بیانگر ضریب تاثیر کلی یک سازه بر سازه دیگر در مدل هستند. ضرایب مستقیم بر روی علامت پیکان ها در مدل تحقیق شکل (۱) ارائه شده اند. چون سازه ازدواج موفق از دو متغیر رضایت زناشویی و عملکرد خانواده تشکیل شده است لذا شاخص های تحمل و VIF برای هر دو متغیر ملاک محاسبه شده و در جدول (۳) نشان داده شده اند:

جدول (۳) بررسی هم خطی چندگانه در متغیرهای پیش بینی کننده رضایت زناشویی و عملکرد خانواده

نام متغیر	شاخص تحمل	شاخص تحمل	رضایت زناشویی	عملکرد خانواده
اجتناب	۰/۸۵۳	۱/۱۷۲	۰/۸۸۷	۱/۱۲۷
اضطراب	۰/۸۸۲	۱/۱۳۴	۰/۹۰۳	۱/۱۰۸
روان نژندی	۰/۵۳۲	۱/۸۸۰	۰/۵۳۴	۱/۸۷۴
برونگرایی	۰/۴۸۲	۲/۰۷۳	۰/۴۸۳	۲/۰۷۲
تجربه پذیری	۰/۴۹۱	۲/۰۳۷	۰/۴۹۲	۲/۰۳۵
خوشایندی	۰/۴۱۹	۲/۳۸۸	۰/۴۱۹	۲/۳۸۷
وظیفه شناسی	۰/۴۶۵	۲/۱۵۲	۰/۴۶۷	۲/۱۴۲
تمایز یافتگی	۰/۴۹۸	۲/۰۱۰	۰/۸۰۹	۱/۲۳۶

عاطفی و هم آمیختگی) خود به ترتیب برابر ۰/۶۵، ۰/۷۶، ۰/۷۰ و ۰/۷۱ شد.

یافته های پژوهش

حجم نمونه نهایی تحقیق حاضر پس از غربال گری داده ها و کنار گذاشتن پرسشنامه های ناقص و مخدوش شامل ۵۰۰ زوج و در کل ۱۰۰۰ نفر بود. سن افراد نمونه ۳۰ تا ۵۰ سال و تعداد فرزندان حداقل یک فرزند، تحصیلات حداقل دیپلم و شغل آنها کارمند (نظامی و فرهنگی) بودند انتخاب شدند در جدول (۱) مشخصات نمونه تحقیق از نظر مدت زمان ازدواج ارائه شده است:

جدول (۱) شاخص های توصیفی مدت زمان ازدواج

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف معیار	حداقل	حداکثر
مدت زمان ازدواج	۵۰۰	۶/۴۶	۲/۳۲	۳	۱۰

براساس جدول (۱) میانگین شرکت کنندگان در تحقیق حاضر حدودا برابر ۶/۵ سال با انحراف معیار ۲ واحد است. حداقل مدت زمان ازدواج سه سال و بیشترین مدت زمان ازدواج هم ده سال بوده است. لازم به ذکر است که جامعه آماری تحقیق حاضر شامل زوجینی بود که حداکثر مدت زمان ازدواج آنها ده سال باشد. در جدول زیر شاخص های توصیفی متغیرهای وابسته اصلی تحقیق که رضایت زناشویی (همراه با خرده مقیاس های دوازده گانه آن) و عملکرد خانواده بود، ارائه شده است:

جدول (۲) بررسی نرمال بودن چند متغیری داده ها با استفاده از ضریب چندمتغیره مardia

شاخص	کشیدگی	نسبت بحرانی
ضریب مardia	۰/۹۰۵	۰/۲۳۵

طبق داده های جدول (۲) مقدار شاخص مardia برابر ۰/۹۰۵ و نسبت بحرانی مربوط به آن برابر ۰/۲۳۵ است. چون این مقدار کمتر از مقدار بحرانی در سطح پنج درصد یعنی ۱/۹۶ است لذا نرمال بودن چند متغیری توزیع نرمال تایید می شود. بسیاری از تحلیل های چند متغیری چنین فرض می کنند که متغیرهای پژوهش به صورت خطی با یکدیگر رابطه دارند. استفاده از ماتریس های نمودار پراکندگی یکی از رایج ترین روش های بررسی این مفروضه است. در تحقیق حاضر نیز برای بررسی خطی بودن رابطه بین متغیرها از این روش استفاده شد. نتایج نشان داد که نمودارهای مربوطه به شکل بیضی بوده و هیچ کدام از روابط در بین متغیرها انحراف آشکاری از خطی بودن را نشان نمی دهد. هم خطی بودن زمانی رخ می دهد که همبستگی درونی بین برخی متغیرها بالاتر از ۰/۸۰ باشد. بررسی ماتریس های همبستگی در این پژوهش حاکی از این است که ضرایب بین متغیرها از ۰/۶۰ بالاتر نیست، بیشترین ضریب همبستگی برابر ۰/۵۷ است. بنابراین احتمال هم خطی بودن بین متغیرها وجود ندارد. جهت اطمینان بیشتر از وجود این مفروضه از دو شاخص تحمل و VIF استفاده شد. مقادیر بالای ۱۰

جدول (۵) شاخص های برازندگی مدل پژوهش

نوع شاخص	نام شاخص	مخفف	مقدار	دامنه قابل قبول
برازش مطلق	شاخص نیکویی برازش	GFI	۰/۹۲۲	بیشتر از ۰/۹۰
	شاخص نیکویی برازش تعدیل شده	AGFI	۰/۹۲۵	بیشتر از ۰/۹۰
	شاخص توکر لوتیس	TLI	۰/۹۱۰	بیشتر از ۰/۹۰
برازش تطبیقی	شاخص برازش تطبیقی	CFI	۰/۹۱۶	بیشتر از ۰/۹۰
	شاخص برازش افزایشی	IFI	۰/۹۱۷	بیشتر از ۰/۹۰
برازش مقتصد	شاخص برازش مقتصد هنجار شده	PNFI	۰/۷۸۰	بیشتر از ۰/۵۰
	میانگین مربعات خطای برآورد	RMSEA	۰/۰۲۰	کمتر از ۰/۰۸
	کای اسکوتر هنجار شده به درجه آزادی	CMIN/DF	۱/۹۲	کمتر از ۵

همانگونه که از داده های جدول (۵) قابل مشاهده است همه شاخص های برازش در سه گروه شاخص های مربوط به برازش مطلق، تطبیقی و مقتصد (اقتصادی) در دامنه مورد قبول قرار دارند و بنابراین برازش مدل مفروض تحقیق تایید می شود.

بحث و بررسی

در تدوین مدل های تجربی همواره بیشترین مقدار قبولی در شاخص برازش در سه گروه شاخص برازش مطلق، تطبیقی و مقتصد را شاهد هستیم. در پژوهش حاضر نیز این سه شاخص در بیشترین دامنه مورد انتظار خود هستند. با توجه به برازش مدل تدوین شده در هر سه شاخص مطلق، تطبیقی و مقتصد می توان گفت که متغیر تمایز یافتگی به عنوان متغیر واسطه ای مدل مهم بوده و تأثیر مستقیم بر ازدواج موفق با بیشترین مقدار اثر به دست آمده است. این یافته ها با یافته های پژوهش های (18, 20, 19) مطابقت دارد. با توجه به دست آوردهای پژوهش این نکته حائض اهمیت است که میزان تمایز یافتگی بر اساس نظریه بوئن بیانگر آن است، یک فرد تا چه اندازه می تواند بین فرآیندهای عقلانی و هیجانی که تجربه می کند تمایز قائل شود. به عبارت دیگر فرد تا چه حد قادر است از بروز رفتارهایی که به طور خودکار از هیجان ناشی می شوند اجتناب کند. میزان جدایی هیجانی فرد از والدین در این فرآیند نقش کلیدی دارد زیرا افراد را ملزم می کند تا یک خود متمایز داشته باشد، بدون آنکه گسلس عاطفی با اعضای خانواده را تجربه کند. افرادی که به طور موفقیت آمیز به متمایزسازی خود دست می یابند قادرند خود را از دلبستگی هیجانی به خانواده هایشان برهانند. بدون اینکه روابط خود را با اعضای خانواده قطع کنند. در ازدواج موفق چنین افرادی وقتی وارد زوجیت با فرد جدیدی جدا از خانواده مبدأ خود می شوند ضمن توانایی برقراری رابطه صمیمی و کارساز با وی پیوندهای عاطفی و واقعی خود را با خانواده مبدأ خود حفظ می کنند و این سبب برخورداری از حمایت خانواده مبدأ از خانواده مقصد در هر دو زوج می شود. ضمن آنکه اعضای خانواده مبدأ هم با آمادگی کامل فرد جدید را پذیرا می شوند. برعکس، افرادی که در فرآیند متمایزسازی خود با دشواری روبه رو هستند در ارتباط با والدینشان آمیختگی هیجانی را حفظ کرده اند و یا گسلس عاطفی را در روابطشان تجربه می کنند (22). در چرخه زندگی از دیدگاه zilbach در مرحله اول زوجیت تکلیف زوجین ضمن حفظ فردیت رسیدن به وحدت می باشد. که

با توجه به داده های جدول (۳)، همه اعداد مربوط به شاخص تحمل و شاخص VIF از مقادیر معیار این دو شاخص فاصله دارند لذا وجود هم خطی در داده ها رد می شود و پیش فرض عدم وجود هم خطی در داده ها تایید می شود.

جدول (۴) اثرات استاندارد مستقیم، غیرمستقیم و کلی

از سازه	به سازه	اثر مستقیم	اثر غیر مستقیم	اثر کل	وارینانس تبیین شده
روان آزردهی		۰/۰۴۹	ندارد	۰/۰۴۹	
برونگرایی		-۰/۰۳۶	ندارد	-۰/۰۳۶	
تجربه پذیری	تمایز یافتگی	۰/۲۷۱**	ندارد	۰/۲۷۱**	۰/۵۰
خوشایندی		۰/۲۹۹**	ندارد	۰/۲۹۹**	
وظیفه شناسی		۰/۲۰۳*	ندارد	۰/۲۰۳*	
اضطراب		۰/۰۹۱	ندارد	۰/۰۹۱	
اجتناب		۰/۱۸۵**	ندارد	۰/۱۸۵**	
روان آزردهی		-۰/۰۱۱	۰/۰۱۹*	۰/۰۰۷	
برونگرایی		-۰/۲۵۳**	-۰/۰۱۴	-۰/۲۶۶**	۰/۳۴
تجربه پذیری		۰/۰۸۱	۰/۰۰۳**	۰/۱۸۴*	
خوشایندی	ازدواج موفق	۰/۰۹۶	۰/۱۱۳**	۰/۲۰۹*	
وظیفه شناسی		۰	۰/۰۷۷**	۰/۰۷۷	
اضطراب		۰/۰۹۹	۰/۰۷۰*	۰/۱۶۹**	
اجتناب		۰/۰۶۶	۰/۰۳۴	۰/۱۰۰	
تمایز یافتگی	ازدواج موفق	۰/۳۷۹**	ندارد	۰/۳۷۹**	

*** p < ۰/۰۰۱

همانگونه که در جدول (۴) مشاهده می شود، اثر مستقیم سه ویژگی شخصیتی تجربه پذیری، خوشایندی و وظیفه شناسی بر تمایز یافتگی معنادار است همچنین اثر غیرمستقیم ویژگی های شخصیتی روان آزردهی، تجربه پذیری، خوشایندی، وظیفه شناسی و اضطراب بر ازدواج موفق از طریق تمایز یافتگی معنادار است اما اثر غیرمستقیم سازه اجتناب و برونگرایی بر ازدواج موفق از طریق تمایز یافتگی معنادار نیست. لازم به ذکر است که برای بررسی معناداری اثرات غیرمستقیم از روش بوت استرپینگ (خودگران سازی) استفاده شد. همچنین در آخرین ستون جدول فوق، میزان واریانس تبیین شده متغیرهای درون زای مدل براساس متغیرهای برون زا گزارش شده است. میزان واریانس تبیین شده متغیر درون زای اصلی مدل یعنی ازدواج موفق از طریق سازه های ویژگی های شخصیتی، دلبستگی و تمایز یافتگی برابر ۰/۳۴ است یعنی حدود ۳۴ درصد از واریانس متغیر وابسته اصلی توسط متغیرهای مدل تبیین می شود و ۶۶ درصد از واریانس آن به متغیرهای خارج از مدل مربوط می شود. همچنین ۰/۵۰ از واریانس سازه تمایز یافتگی از طریق سازه های برون زای اصلی مدل یعنی ویژگی های پنج گانه شخصیتی و دلبستگی (سازه های اجتناب و اضطراب) تبیین شده است. در جدول زیر شاخص های نیکویی برازش مدل آورده شده است. انواع مختلفی از شاخص های برازش وجود دارد که به سه دسته شاخص های برازش مطلق، تطبیقی و مقتصد تقسیم بندی می شوند.

مقدار اثر بر ازدواج موفق بوده است. که یافته ها با یافته های پژوهش (24, 26) مطابقت دارد. طبق نظریه دلبستگی افراد از کودکی با دلبستگی ایمن یا نا ایمن رشد یافته و در هنگام ازدواج سطح و نوعی از دلبستگی مشخص به برقراری رابطه و تداوم و یا عدم تداوم رابطه آنها تاثیر می گذارد، که با توجه به یافته های پژوهش واسطه بودن تمایز یافتگی بین مولفه های سبک های دلبستگی (اضطرابی و اجتنابی) بر ازدواج موفق تاثیری مثبت دارد. به گونه ای که میزان پذیرش افراد در حالت دلبستگی اجتنابی با واسطه گری تمایز یافتگی بر ازدواج موفق در کل تاثیر بالایی را دارا بوده که این مورد خود از قطع رابطه و پایان دادن به زوجیت پیشگیری می کند. بنابراین برای یک ازدواج موفق که لازمه آن رضایت زناشویی و سازگاری ارتباطی است تمایز یافتگی بالا مورد نیاز است. که در این پژوهش نشان داده شد تمایز یافتگی بامیانگین بیشترین تاثیر بر ازدواج موفق موثر بوده است و می توان پی برد در اتفاق یک ازدواج موفق توجه و آگاهی از این مولفه ها و مهارت یابی در زمینه تمایز یافتگی بسیار می تواند کارساز باشد و زوجین با آگاهی و پذیرش ویژگی های شخصیتی خود و همسر خود به سطحی از تمایز یافتگی خوب جهت مدیریت رابطه و پرهیز از به هم تنیدگی یا از هم گسستگی برای هم ایمنی بخش بوده و رابطه به سمت ایجاد سبک دلبستگی ایمن و سالم پیش رود و پایایی و تداوم زوجیت تضمین شود. عملکرد تکمیلی بین زن و شوهر برای جور شدن و کیفیت رابطه دوسویه - دو جانبه - آنهاست که میزان رضایت از زندگی و سازگاری زناشویی را تعیین می کند و خود عامل کلیدی در عملکرد هماهنگ خانواده است.

نتیجه گیری

در کل اگر فرد تمایز یافتگی بالایی داشته باشد حتی در صورت ویژگی های ناهمخوان نیز با پذیرش و مدیریت برخورد نموده به جای گیر کردن در تغییر خود یا طرف مقابل تمام انرژی خود را صرف حل مسئله زندگی زناشویی می کند. شیوه حل مسئله و ایفای نقش جنسیتی، احترام متقابل، کنترل رفتاری در مواقع بحرانی از آموزه های این مدل خواهد بود تا فرد حتی در صورت ناپیمن بودن شخصیت اجتنابی یا اضطرابی نیز به سمت مآشیدن و تیمی عمل کردن حرکت کند. چیزی که در خانواده درمانی سیستمی و ساختاری از اهداف ازدواج موفق می باشد. افراد ضمن حفظ فردیت و محترم و مهم داشتن آن به وحدت و تداوم زوجیت می رسند.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

در مطالعه حاضر فرم های رضایت نامه آگاهانه توسط تمامی آزمودنی ها تکمیل شد.

حامی مالی

هزینه های مطالعه حاضر توسط نویسندگان مقاله تامین شد.

تمایز یافتگی بالا بهترین راه برای تحقق این هدف می تواند باشد. تحقیق حاضر نشان داد که تمایز یافتگی بهترین عامل برای پذیرش ویژگی های شخصیتی و سبک های دلبستگی خود و همسر خود برای ازدواج موفق و تداوم رابطه زوجیت می باشد. تمایز یافتگی خود به صورت ویژگی های درون فردی و بین فردی نیز قابل توصیف است. تمایز یافتگی درون فردی به توانایی فرد در ایجاد تعادل بین افکار و هیجانات اشاره دارد، در حالی که تمایز یافتگی بین فردی به توانایی تجربه صمیمیت عمیق بدون به خطر افتادن احساس استقلال فردی اطلاق می شود (22, 23). با این صمیمیت عمیق بدون ترس از به خطر افتادن احساس استقلال فردی، شخص قادر خواهد بود ویژگی های شخصیتی خود و همسر خود را محترم دانسته و زوجیت را تهدیدی برای تغییر یا از بین رفتن آن ها نداند و رابطه زوجیت را با موفقیت و شادکامی ادامه دهد و به این ترتیب عملکرد ضعیف در تعریف مک مستر که ناتوانی زوجین از حل مسئله می باشد را به راحتی پشت سر می گذارند و هرگز در بن بست های تخریبی رابطه گیر نمی کنند. تأثیر متغیر ویژگی های شخصیت به ترتیب با بیشترین مقدار در مقیاس های خوشایندی، تجربه پذیری، وظیفه شناسی، روان آزردگی و در نهایت برونگرایی با کمترین مقدار بر ازدواج موفق مشاهده شد. که یافته ها با یافته های پژوهش های گودرزی، محسن زاده و شهرآرایی (22, 23) مطابقت دارد. مقیاس خوشایندی و دلپذیر بودن و وظیفه شناسی بیان کننده، ویژگی های شخصیتی پذیرا و گشوده می باشد. این افراد در سازگاری و همراهی با دیگران بسیار باز عمل می کنند و خرده مقیاس های اعتماد، رک گویی، نوع دوستی، همراهی، تواضع و دل رحمی بودن نشان دهنده فردی قابل اعتماد و کارآمد در ایجاد تداوم رابطه می باشد. در زوجین موفق ما به دنبال ایجاد و حفظ رابطه با کارآمدی بالا هستیم چون خانواده سالم از دیدگاه مک مستر خانواده ای تهی از مشکل نیست بلکه خانواده ای با اعضای توانا در ایفای نقش تخصصی و بامهارت در حل مسئله است. در آزمون نئو به دنبال سنجش و ارزیابی سلامت روان فرد در مقیاس روان آزردگی هستیم چنانچه ملاحظه می شود با ازدواج موفق رابطه منفی دارد چرا که این مؤلفه ویژگی افراد با اضطراب، افسردگی، شتاب زدگی، آسیب پذیری و پرخاشگری بالا را می سنجد و تمام این ویژگی ها می تواند به رابطه زوجیت و تداوم رابطه صمیمی و سودمند کارآمد آسیب برساند. تمایز یافتگی خود برای سازگاری ارتباطی و روان شناختی ضرورت دارد. به لحاظ نظری تمایز یافتگی پایین به مشکلاتی نظیر اضطراب مزمن، درماندگی جسمانی و روانی، انتخاب همسر با سطح تمایز یافتگی مشابه، ناراضی زناشویی، واکنش پذیری هیجانی و مثلث سازی منجر می شود. پژوهش های مختلف برخی از این ایده های نظری را تأیید کرده و نشان داده اند که تمایز یافتگی پایین با اضطراب مزمن و درماندگی جسمانی و روانی، سطح بالای واکنش پذیری هیجانی؛ و سطح پایین رضایت زناشویی همراه است (22). مشکلات در موضوعات عاطفی که اغلب ریشه در ناتوانی حل مسئله دارد عملکرد خانواده را ضعیف می کند که این موضوع باعث می شود اعضای خانواده نسبت به هم بی علاقه شده و اقدام به سرما گذاری عاطفی نکنند. در متغیر سبک های دلبستگی در مقیاس اضطراب و در مقیاس اجتنابی به ترتیب بیشترین و کمترین

مشارکت نویسندگان

بنابر اظهار نویسندگان مقاله حاضر فاقد هرگونه تعارض منافع بوده است.

طراحی و ایده پردازی: مریم حاجیلو، محمود گودرزی، حمزه احمدیان.
روش شناسی و تحلیل داده‌ها: حمزه احمدیان؛
نظارت و نگارش نهایی: محمود گودرزی.

تعارض منافع

References

- Katon, W. (2012). Associations between adult attachment style and health risk behaviors in an adult female primary care population. *Journal of Psychosomatic Research*, 72(5): 364-370. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jpsychores.2012.02.002>.
- Melchionna, M, Marchesan, S, Prato, M, & Fornasiero, P. (2015). Carbon nanotubes and catalysis: the many facets of a successful marriage. *Catalysis Science & Technology*, 5(8): 3859-3875 .
- Prinsen, J, Deschepper, A, Maes, E, & Alaerts, K. (2019). Attachment styles have a modulatory impact on psychophysiological arousal evoked by reciprocated and unreciprocated gaze. *Biological Psychology*, 148(6):107-773. doi:<https://doi.org/10.1016/j.biopsycho.2019.107773>
- Usha, B. (2010). Self-differentiation in women with and without mental disorders. *Procedia Social and Behavioral Sciences* 5 (2010) 559-562.
- Fakhri, M. (2017). Social mobility and spouse selection. *Cultural and Educational Quarterly of Women and Family* 12 (40): 1-26. [In Persian]
- Wu, Y. (2016). Correlation between self-differentiation and professional adaptability among undergraduate nursing students in China. *International Journal of Nursing Sciences*, 3(4): 394-397. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ijnss.2016.10.003>.
- Goudarzi, M & Bustanipour, A. (2012). Evaluation of the effectiveness of systemic-behavioral couple therapy on increasing marital adjustment. *Family Counseling and Psychotherapy*, 3 (2): 281-297.[In Persian]
- James V, G. (2011) Successful Marriage, *Pastoral Psychol* (2011) 60(6):651-658.
- Asadi, M; Ahmad Doust, M; Bakhshipour, H; Shir Alipour, J and Kiani, H. (2012). The role of attachment styles and sexual satisfaction in marital satisfaction mediated by lovemaking. *Socio-Psychological Studies of Women, Fifteenth Year*, 98-115. [In Persian]
- Tarvardizadeh, A. (2017). Correlation of attachment styles with marital satisfaction in employed female nurses. *Rehabilitation Research in Nursing, Fourth Year*3: 8-14.
- Pettay, Jenni E., Chapman, Simon N., Lahdenperä, Mirkka, & Lummaa, Virpi. (2020). Family dynamics and age-related patterns in marriage probability. *Evolution and Human Behavior*, 41(1), 35-43. doi: <https://doi.org/10.1016/j.evolhumbehav.2019.09.001>
- Meinhart, Melissa, Seff, Ilana, Darmstadt, Gary L., Weber, Ann M., & Stark, Lindsay. (2020). Attitudinal Acceptance of Intimate Partner Violence Among Adolescents and Young Adults in Nigeria and Tanzania: An Exploration Into Target Reference Groups. *Journal of Adolescent Health*, 66(1, Supplement), S3-S8. doi: <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2019.10.006>.
- Goudarzi, Mahmoud; Salari Zare, Zeinab; Zandi; Farzad & Karimi Thani, Parviz. (2019). Transformation of previous researches in order to achieve the components of successful marriage in Iran Knowledge and research in applied psychology in the twentieth year, No. 4, Winter 1398, (78): Pp. 36-24.[In Persian]
- Cacciapaglia, G; Cai, H; Flacke, T; Lee, S; Parolini, Alberto & Serôdio, Hugo. (2015). Anarchic Yukawas and top partial compositeness: the flavor of a

- successful marriage. *Journal of High Energy Physics*, 2015(6): 85-90.
15. Conway, M. (2019). Attachment styles in college students and depression: The mediating role of self-differentiation. *Mental Health & Prevention*, 1(3): 135-142. doi:<https://doi.org/10.1016/j.mhp.2019.01.011>.
 16. Karim Khani, A. (2016). Determining the relationship between the five major personality factors and the information-seeking behavior of graduate students. *Human interaction and information*. 4 (3): 1-10. [In Persian]
 17. Fuchs, Nikolas Fabian, & Taubner, Svenja. (2019). Exploring the interplay of attachment style and attachment-related mood on short-term change in mentalization: A pilot study. *Personality and Individual Differences*, 144: 94-99. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.paid.2019/02/037>.
 18. Buelow, Melissa T., & Cayton, Charles. (2020). Relationships between the big five personality characteristics and performance on behavioral decision making tasks. *Personality and Individual Differences*, 160, 109931. doi: <https://doi.org/10.1016/j.paid.2020.10.9931>
 19. Khoshe lahja, M. (2017). Investigating the mediating role of differentiation in the relationship between depression and marital satisfaction of women. *Psychological Methods and Models*, Year 8: 109-126. [In Persian]
 20. Hartmann, J. (2019). Effect of self-monitoring through experience sampling on emotion differentiation in depression. *Journal of Affective Disorders*, 244: 71-77. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jad.2018.10.092>.
 21. Goudarzi, M, Mohsenzadeh, F, & Shahrarai, M. (2009). Investigate the relationship between self-differentiation and identity styles. *Consulting Research*, 32 (8): 73-90. [In Persian]
 22. Candel, Octav-Sorin, & Turliuc, Maria Nicoleta. (2019). Insecure attachment and relationship satisfaction: A meta-analysis of actor and partner associations. *Personality and Individual Differences*, 147, 190-199. doi: <https://doi.org/10.1016/j.paid.2019.04.037>
 23. Ardenghi, Stefano, Rampoldi, Giulia, Bani, Marco, & Strepparava, Maria Grazia. (2020). Attachment styles as predictors of self-reported empathy in medical students during pre-clinical years. *Patient Education and Counseling*, 103(5), 965-970. doi: <https://doi.org/10.1016/j.pec.2019.11.004>
 24. French, Michael T., Popovici, Ioana, Robins, Philip K., & Homer, Jenny F. (2014). Personal traits, cohabitation, and marriage. *Social Science Research*, 45, 184-199. doi: <https://doi.org/10.1016/j.ssresearch.2014.01.002>
 25. Mirels, H. L., Stevens, F., Greblo, P., & Yurek, D. L. (2020). Differentiation in personality descriptions of the self and others. *Personality and Individual Differences*, 25(4), 663-681. doi: [https://doi.org/10.1016/S0191-8869\(98\)00084-1](https://doi.org/10.1016/S0191-8869(98)00084-1).
 26. Azin, S. A., & Salehpour, S. (2017). 306 Approach to Sexual and Reproductive Health in Iran and Pakistan: A Comparative Study. *The Journal of Sexual Medicine*, 14(1, Supplement 1), S91. doi: <https://doi.org/10.1016/j.jsxm.2016.11.207>[In Persian]
 27. Kawamoto, T. (2020). The moderating role of attachment style on the relationship between self-concept clarity and self-esteem. *Personality and Individual Differences*, 152: 109-604. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.paid.2019.10.9604>
 28. Széman, Z. (2015). How Marriage Can be Successful. *European Journal of Mental Health*, 10(02): 275-277.
 29. Nokabadi, M. (2016). Predicting a Successful Marriage Based on Attachment Style and Love Story in Married Students of Isfahan University of Technology, *Family Quarterly*, 2 (40): 20-30

30. Nadi, M. (2018). The Effectiveness of schema group therapy on attachment styles (secure, insecure anxiety & insecure avoidance) and symptoms in patients with obsessive-compulsive. 2(8): 253-259.
31. Minuchin, S; translator. Sanai, B. (1390). Family and Family Therapy, Fifth Edition, Tehran, Amirkabir Publications. [In Persian]